

"Азаматтық авиацияның авиация персоналы киім үлгісін кию және айырым белгілерін тағып жүру ережелерін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің міндетін атқарушының 2010 жылғы 13 тамыздағы № 364 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Көлік министрінің м.а. 2025 жылғы 1 қазандағы № 321 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2025 жылғы 2 қазанда № 37039 болып тіркелді

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Азаматтық авиацияның авиация персоналы киім үлгісін кию және айырым белгілерін тағып жүру ережелерін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің міндетін атқарушының 2010 жылғы 13 тамыздағы № 364 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6470 болып тіркелген) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Азаматтық авиацияның авиация персоналы киім үлгісін кию және айырым белгілерін тағып жүру ережелерінде:

2-тармақ мынадай мазмұндағы 11) тармақшамен толықтырылсын:

"11) әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінің мамандары - әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінде жұмыс істейтін авиация персоналының адамдары.";

1-қосымша мынадай мазмұндағы 93, 94 және 95-тармақтармен толықтырылсын:

"93. Әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінің диспетчері-нұсқаушысы.

94. Әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінің аға диспетчері.

95. Әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінің ұшу басшысы.";

2-қосымша осы бұйрыққа 1-қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

3-қосымша мынадай мазмұндағы 93, 94 және 95-тармақтармен толықтырылсын:

"

93. Әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінің диспетчері-нұсқаушысы.	3	Үш жеңдік және үш иықтық
94. Әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінің аға диспетчері.	3	Үш жеңдік және үш иықтық
95. Әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінің ұшу басшысы	4	Төрт жеңдік және төрт иықтық

".

4-қосымша осы бұйрыққа 2-қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

2. Қазақстан Республикасы Көлік министрлігінің Азаматтық авиация комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін, оны Қазақстан Республикасы Көлік министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Көлік вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Көлік министрінің міндетін атқарушы

Ж. Тайжанов

Қазақстан Республикасы
Көлік министрінің
міндетін атқарушы
2025 жылғы 1 қазандағы
№ 321 Бұйрыққа 1-қосымша
Азаматтық авиация авиациялық
персоналының киім үлгісін
кию және айырым белгілерін
тағып жүру ережелеріне
2-қосымша

Қазақстан Республикасы Азаматтық авиациясының киім үлгісін киюге құқығы бар жұмыскерлерін киім үлгісімен қамтамасыз ету нормалары және бұйымдарды пайдалану мерзімдері

Нысанды киім бұйымдарының атауы	Бір адамға арналған жиынтық немесе бұйымдардың саны	Кию мерзімі
Ұшу құрамы үшін		
Кокардалы фуражка	1 дана	2 жыл
Кокардалы қыстық құлақшын	1 дана	3 жыл
Мамықтан күртеше немесе қысқы пальто	1 дана	3 жыл
Алмалы-салмалы синтепонды және (немесе) тері астарлы, алмалы-салмалы кашемирлі және (немесе) тері жағасы бар бірқаусырмалы маусымдық плащ-пальто	1 жиынтық	3 жыл
Плащ-пальтоның алмалы-салмалы және суық күндерге арналған жылы капюшоны	2 дана	3 жыл
Екі жапсырма қалталы, жеңді және жеңсіз қысқа белдікшелі погондары бар тоқылған жемпір	2 дана	2 жыл
Жазғы жеңіл костюм (күртеше, екі шалбар, қысқа жеңді және	1 жиынтық	2 жыл

жапсырма қалталары бар екі жейде)		
Алмалы-салмалы жылы астары бар желпілдек-күртеше	1 дана	3 жыл
Жартылай жүнді (микрогабардинді) матадан тігілген екі түймелі қосқаусырмалы костюм (пиджак және екі шалбар).	1 жиынтық	1 жыл
Ұзын жеңді және екі жапсырма қалталары бар жейде	3 дана	1 жыл
Қысқа жеңді және екі жапсырма қалталары бар немесе қалталарсыз жейде	3 дана	1 жыл
Галстук-регат	2 дана	1 жыл
Қысқы шарф	1 дана	2 жыл
Алмалы-салмалы иыққа тағатын айыру белгілері (погондар)	4 дана	2 жыл
Мамандықты білдіретін төс белгілері	2 дана	2 жыл
Дөңгелегі бар чемодан-сөмке	1 дана	2 жыл
Туфли	1 дана	1 жыл
Қысқы бәтеңке	1 дана	1 жыл
Сигнал немесе шағылыстыратын кеудеше	1 дана	3 жыл
Пилотқа арналған тоқылған жилет	1 дана	3 жыл
Шеврондар (ӘКК және ЕҰ)	2 дана	1 жыл
Бортсеріктер мен бортоператорларға (ерлер)		
Кокардалы фуражка	1 дана	2 жыл
Кокардалы қыстық құлақшын	1 дана	3 жыл
Алмалы-салмалы синтепонды және (немесе) тері астарлы, алмалы-салмалы кашемирлі жағасы бар бірқаусырмалы маусымдық плащ-пальто	1 жиынтық	3 жыл
Мамықтан күртеше немесе қысқы пальто	1 дана	3 жыл
Жартылай жүнді (микрогабардинді) матадан тігілген үш түймелі бірқаусырмалы костюм (пиджак және екі шалбар)	1 жиынтық	1 жыл
Шалбар	3 дана	1 жыл
Кардиган немесе пуловер	1 дана	2 жыл
Ұзын жеңді және жапсырма қалталары бар жейде	3 дана	1 жыл
Қысқа жеңді және жапсырма қалталары бар жейде	2 дана	2 жыл

Галстук-регат	1 дана	1 жыл
Қысқы шарф	1 дана	2 жыл
Иыққа тағатын белгілер (аға БП, инструктордың погондары)	4 дана	2 жыл
Аты жазылған бэйдж	3 дана	5 жыл
Дөңгелегі бар чемодан-сөмке	1 дана	3 жыл
Алжапқыш (бортсеріктерге)	1 дана	1 жыл
Нысанды жилет	2 дана	1 жыл
Маусымдық кепеш	1 дана	4 жыл
Жүннен жасалған кепеш	1 дана	4 жыл
Қысқы қалпақ	1 дана	4 жыл
Туфли	1 дана	1 жыл
Қысқы бөтеңке	1 дана	1 жыл
Багаж белгісі	2 дана	2 жыл
Сигнал немесе шағылыстыратын жилет	1 дана	3 жыл
Бортсеріктер үшін (әйелдер)		
Алмалы-салмалы капюшоны, жүнді астары бар маусымдық бірқаусырмалы пальто немесе плащ	1 дана	3 жыл
Мамықтан күртеше немесе қысқы пальто	1 дана	4 жыл
Нысанды көйлек	1 дана	1 жыл
Ұзын жеңді блуза	2 дана	1 жыл
Шалбар	2 дана	1 жыл
Кокардалы қыстық қалпақ(капюшон-шарфымен)	1 дана	3 жыл
Жартылай жүнді матадан тігілген үш түймелі бірқаусырмалы костюм (жакет, шалбар, жилет, белдемше)	1 жиынтық	1 жыл
Қысқа жеңді әйел жейдесі	4 дана	2 жыл
Жейдеге тағатын галстук-бант	2 дана	1 жыл
Шарф (фуляр)	1 дана	1 жыл
Иыққа тағатын белгілер (аға БП, инструктордың погондары)	4 дана	2 жыл
Аты жазылған бэйдж	3 дана	5 жыл
Дөңгелегі бар чемодан-сөмке	1 дана	3 жыл
Алжапқыш	1 дана	1 жыл
Туфли	1 дана	1 жыл
Қысқы етік	1 дана	2 жыл
Багаж белгісі	2 дана	2 жыл

Сигнал немесе шағылыстыратын жилет	1 дана	3 жыл
Кардиган немесе жемпір	1 дана	2 жыл
Мойын орамал	1 дана	2 жыл
Пилотка	1 дана	3 жыл
Жердегі персоналға (әйелдер)		
Алмалы-салмалы капюшоны, жүнді астары бар маусымдық бірқаусырмалы пальто немесе плащ	1 дана	3 жыл
Мамықтан күртеше	1 дана	3 жыл
Тоқылған жемпір	1 дана	2 жыл
Ұзын жеңді блузка	2 дана	1 жыл
Нысанды жемпір	1 дана	2 жыл
Қысқы қалпақ (капюшон-шарфымен)	1 дана	3 жыл
Жартылай жүнді матадан тігілген үш түймелі бірқаусырмалы костюм (жакет, шалбар, жилет, белдемше)	1 жиынтық	1 жыл
Қысқа жеңді әйел жейдесі	4 дана	2 жыл
Иыққа тағатын белгілер (қажетіне қарай)	4 дана	2 жыл
Шарф (фуляр)	1 дана	2 жыл
Жейдеге тағатын галстук-бант	2 дана	1 жыл
Мойын орамал	1 дана	3 жыл
Алжапқыш	1 дана	2 жыл
Агентке арналған қол сөмке	1 дана	2 жыл
Қысқы етік	1 дана	2 жыл
Туфли	1 дана	1 жыл
Багаж белгісі	1 дана	2 жыл
Сигнал немесе шағылыстыратын жилет	1 дана	3 жыл
Жаңбыр жамылғысы	1 дана	2 жыл
Аты жазылған бәйдж	3 дана	5 жыл
Жердегі персоналға (ерлер)		
Фуражка	1 дана	2 жыл
Қыстық құлақшын	1 дана	4 жыл
Синтепонды немесе жүн астары, алмалы-салмалы кашемирлі жағасы бар бірқаусырмалы маусымдық плащ-пальто	1 жиынтық	3 жыл
Мамықтан күртеше	1 дана	3 жыл
Тоқылған жемпір	1 дана	2 жыл

Жартылай жүнді матадан тігілген үш түймелі бірқаусырмалы костюм (пиджак және екі шалбар)	1 жиынтық	1 жыл
Ұзын жеңді және жапсырма қалталары бар жейде	4 дана	1 жыл
Қысқа жеңді және жапсырма қалталары бар жейде	2 дана	2 жыл
Нысанды жилет	2 дана	1 жыл
Маусымдық кепеш	1 дана	4 жыл
Иыққа тағатын белгілер (қажетіне қарай)	4 дана	2 жыл
Галстук-регат	1 дана	1 жыл
Қысқы шарф	1 дана	3 жыл
Туфли	1 дана	1 жыл
Қысқы етік	1 дана	2 жыл
Агентке арналған қол сөмке	1 дана	2 жыл
Багаж белгісі	1 дана	2 жыл
Сигнал немесе шағылыстыратын жилет	1 дана	3 жыл
Жаңбыр жамылғысы	1 дана	2 жыл
Нысанды жемпір	1 дана	2 жыл
Аты жазылған бәйдж	3 дана	5 жыл
Әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінің мамандары (ерлер)		
Костюм жартылай жүннен жасалған екі түймемен (куртка, көкірекше және екі шалбар) бір кеудеше	2 жиынтық	3 жыл
Ұзын жеңді көйлек	2 дана	3 жыл
Қысқа жеңді және жүкқұжатты көйлек қалта	2 дана	3 жыл
Әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінің мамандары (әйелдер)		
Жартылай жүн матадан (пиджак, көкірекше, шалбар, юбка) жасалған бір түймелі қапсырмасы бар бір кеудеше костюм	2 жиынтық	3 жыл
Ұзын жеңді көйлек	2 дана	3 жыл
Қысқа жеңді және жүкқұжатты көйлек қалта	2 дана	3 жыл

Бұйрыққа 2-қосымша
Азаматтық авиация
авиациялық персоналының
киім үлгісін кию және айырым
белгілерін тағып жүру
ережелеріне
4-қосымша

Қазақстан Республикасының Азаматтық авиация жұмыскерлерінің киім үлгісінің сипаттамасы

1. Қатты (жұмсақ) негіздегі фуражка, маңдайшасының жоғарғы бөлігінің (тулья) биіктігі 7 сантиметрден (бұдан әрі – см) және төменгі бөлігінің (околыш) биіктігі 4 сантиметрден аспайтын көкшіл қара түсті матадан тігіледі. Күнқағары пластинка тәріздес қара түсті жиекпен жиектелген. Күнқағардың үсті бір реңді матамен қапталған. Күнқағардың үстіне ені 13,5 мм алтын түсті нейлон бау-таспа түймеленеді. Командалық-ұшу құрамы фуражкасының күнқағарында алтын түсті жіппен бедерлі тігілген лавр жапырақтары. Фуражканың алдыңғы жағының ортасына, бау-таспаның үстінен, мата тәріздес негізде алтын түсті жіппен бедерлі тігілген азаматтық авиацияға тән белгі - белгіленген үлгідегі кокарда бекітіледі. Қызмет көрсетуші экипаж мүшелерінің фуражкасы (бортоператорлар мен бортсеріктердің) жеке кокардамен және қара түсті белгіленген үлгідегі бау-таспамен жинақталады.

2. Ер адамдардың қысқы құлақшыны - фуражкалық күнқағарымен, үсті көкшіл қара түсті кашемир (драп) немесе жадағай матадан жасалған жұмсақ негіздегі біріздендірілген құлақшын. Құлақшынның алдыңғы жағы қосымша маңдайлықпен тысталған. Құлақшынның негізі қара түсті тері болып табылады, командалық-ұшу құрамы үшін қаракөлден немесе колоноктан, қызмет көрсетуші персоналдар үшін жұқа жақсартылған цигейкадан тігіледі.

Командалық-ұшу мен ұшу құрамы құлақшынының күнқағары үстінен алтын түсті нейлон бау-таспа (лента-тесма) түймеленеді. Командалық-ұшу құрамы құлақшынының күнқағарында алтын түсті жіппен бедерлі тігілген лавр жапырақтары. Фуражканың алдыңғы жағының ортасына, бау-таспаның үстінен, мата тәріздес негізде алтын түсті жіппен бедерлі тігілген азаматтық авиацияға тән белгі - кокарда бекітіледі.

Қызмет көрсетуші экипаж мүшелерінің құлақшыны (бортоператорлар мен бортсеріктердің) жеке кокарда және белгіленген үлгідегі қара түсті бау-таспамен жинақталады.

3. Ер адамның кашемирден тігілген көкшіл қара түсті, бір қаусырмалы, погонсыз пальтосы. Жабық түймелі. Арқасы ортаңғы тігісімен және айырығымен. Қиылған жан қалталары, қайырма жағасы және белдігі бар пальто. Қатты негіздегі фуражкамен киюге арналған қысқа белдікшелі тік жеңмен, немесе жұмсақ негіздегі фуражкамен киюге арналған қысқа белдікшелі реглан-жең тігіледі.

4. Сырып тігілген синтепон және жақсартылған теріден алмалы-салмалы маусымдық тыстары бар қара түсті плащтық матадан тік тігілген бір қаусырмалы ер адамның, маусымдық плащ-пальтосы. Жабық түймелі. Қиылған жан қалталары, алынып-салынатын жағасы мен белдігі, қысқа белдікше-погондары бар плащ-пальто. Жеңі тік тігісті төменгі жағында қысқа белдікшесімен. Кашемир мен теріден жасалған маусымдық жағалармен жинақталады. Күзгі жағаның негізі қара түсті кашемир болып

табылады. Қысқы жағаның негізі қара түсті теріден, командалық-ұшу мен ұшу құрамдары үшін қаракөлден немесе колоноктан, қызмет көрсетуші персоналдар үшін жұқа жақсартылған цигейкадан.

5. Қарсы ілгегі бар алмалы-салмалы синтепонмен немесе мамықтан тысталған, аралас немесе плащтық қара немесе қою көк түсті матадан тігілген, тік тігісті, қосқаусырмалы ер адамның астарлы желдірме-күртешесі. Жасырын қарсы ілгегімен екі қиылған төс қалтасы бар. Екі қиылған тік жан қалталары мен астыңғы жағынан түймеленетін қапталында қысқа белдікшелері бар. Жағасы қайырмалы. Жеңі тік, төменгі жағы қысқа-белдікшелі. Қара түсті алмалы-салмалы кашемир жағамен жинақталады.

6. Астарлы (пиджак пен шалбар) көкшіл қара түсті жартылай жүнді (микрогабардинді) матадан тігілген қос қаусырмалы ер адамның екі қатарлы төрт түймелі костюмі. Пиджак, кеуде тұсының сол жағында қиылған жапырақша қалтасымен және қақпақтары бар қиылған жан қалталарымен, арқаның төменгі жағындағы екі немесе бір айырығымен. Жеңдері тік, төменгі жағында айырығымен. Шалбары тік, классикалық пішімді, бүгілмеген немесе бір бүкпелі, қондырылған белбеуі мен қарсы ілгекті.

7. Астарлы (пиджак пен шалбар), үш түймелі, жартылай жүнді матадан тігілген көкшіл қара түсті ер адамның бір қаусырмалы костюмы. Пиджак бір қатар түймелі, қақпақтарымен қиылған жан қалталары және сол жақ кеудесінде қиылған жапырақ-қалтасы бар. Жеңі тік, айырықсыз тігілген. Шалбары тік, классикалық пішімді, қондырылған белбеуі мен қарсы ілгегі бар.

8. Қысқа және ұзын жеңді, екі жапсырмалы төс қалталары бар, түймеленетін ер адамның жейдесі. Ақ немесе қызыл түсті, жейде матасынан тігілген, жағасы қайырмалы, погонсыз немесе екі иықтық қысқа белдікшелі-погондары және ортасында бір қатар қаусырма түймелері бар.

9. Командалық-ұшу, ұшу-инструкторлық, ұшқыштар құрамы мен көліктік (жүк тасымалдық) әуе кемелерінің бортоператорларына арналған жазғы жеңіл костюм, бозғылт-жасыл түсті көйлегі, шалбары мен күртешеден құралады:

1) бір қаусырмалы, тік пішімді, бозғылт-жасыл түсті аралас матадан тігілген, қарсы ілгегі бар күртеше. Жасырын қарсы ілгегі бар екі қиылған төс қалта, қапталында екі тік қиылған жан қалталары бар. Қапталындағы қысқа белдікшелерінің астыңғы жағы түймеленген. Жағасы қайырмалы. Жеңі тік тігісті, төменгі жағында қысқа белдікшесімен;

2) шалбары аралас бозғылт-жасыл немесе қою көк түсті матадан тік тігілген, классикалық пішімді, қондырылған белбеуі және қарсы ілгегі бар;

3) белгіленген үлгідегі қысқа жеңді, кеудесінде екі жапсырмалы қалтасы бар, түймелі жейде. Бозғылт-жасыл түсті жейде матасынан тігілген, жағасы қайырмалы, екі

иықтық қысқа белдікшелі-погондары және ортасында қаусырма түймелері бар. Кәсіптік төс белгімен жинақталады.

10. Көкшіл қара түсті плащтық матадан тігілген әйел адамның қосқаусырмалы плащы. Тік тігісті, қайырмалы жағалы, белдігі мен алынып-салынатын немесе алынбалы капюшоны тысталған астарлы, қиылған жан қалталары бар.

11. Көкшіл қара түсті жартылай жүнді матадан тігілген әйел адамның костюмі. Жакет, белдемше, көкірекше және шалбардан құралады. Жакет бір қаусырмалы немесе қосқаусырмалы, жартылай қынама силуэтті, үш түймелі, қиылған қалталары бар. Белдемшесі тік тігісті, көмкеріп тігілген белдігі және қапталында қарсы ілгегі бар.

Жилет мойынының қиындысы үшбұрышты, төрт түймелі, астыңғы өңірі бейнелі болып келген. Шалбары тік, астыңғы жағы тарлау тігілген, тік тігісті, жанап тігілген белдігі және қарсы ілгегі бар.

Азаматтық авиация ұйымының бірінші басшысының бұйрығымен бекітілген дизайнға қарай, әйел костюмінің түсі ауысып құрамдастырылады.

12. Ақ немесе қызыл түсті жібек, көйлек матасынан тігілген, қысқа немесе ұзын жеңді, жапсырма қалталы немесе қалтасыз, жағасы қайырмалы, ортасында қаусырма түймелері бар әйел адамның жейдесі.

13. Азаматтық авиация ұйымының бірінші басшысының бұйрығымен бекітілген дизайнда әйел адамдардың бас киімдері және нысанды киімдердің басқа бөліктері азаматтық авиация ұйымдарында осы Ережеге сәйкес әзірленеді.

14. Иініштік (иық) айырым белгілері - белгіленген үлгідегі көкшіл қара түсті шұғадан жасалған, алмалы-салмалы погондар. Командалық-ұшу құрамы мен мамандарына ішіндегі икемді қондырғысымен, ұзындығы 112 мм, ені 62 мм.

Азаматтық авиация ұйымдарының авиациялық персоналдарына белгіленген үлгідегі - ең үлкен ұзындығы 49 мм мен ені 49 мм таңбасыз (қысқартылған) погондар (6-қосымша).

15. Белгіленген үлгідегі айырым белгілеріне арналған оқалардың (бау-таспалардың) ені 8-75 мм. Алмалы-салмалы погондарда ара қашықтығы 13 мм жолағымен, жеңдік шеврондарында ара қашықтығы 2-3 мм жолағымен орналасады. Азаматтық авиацияның қызмет көрсетуші экипаж мүшелері мен ұшу, командалық-ұшу құрамына арналған оқалар (галуны) алтын түсті болып келеді. Ұшу немесе қызмет көрсетуші экипаж мүшелері мамандығының біліктілігі жоқ авиациялық мамандарына және азаматтық авиация ұйымдарының жердегі авиациялық персоналдарына арналған оқалар күміс түсті.

16. Белгіленген үлгідегі бас киімдер үшін бау-таспалардың (оқалардың) ені 13,5 мм. Азаматтық авиацияның командалық-ұшу, ұшқыштар құрамы үшін алтын түсті. Қызмет көрсетуші экипаждар мүшелері үшін қара түсті. Ұшу немесе қызмет көрсетуші экипаж

мүшелері мамандығының біліктілігі жоқ авиациялық мамандарына және азаматтық авиация ұйымдарының жердегі авиациялық персоналдарына арналған бау-таспалар (оқалар) күміс түсті.

17. Костюмдердегі түймелер-үлкен диаметрі 21 мм және кіші диаметрі 13,5-14 мм алтын түсті, әуе қозғалысына қызмет көрсету мамандары үшін - негізгі костюм матасының түсінде. Азаматтық авиацияның командалық-ұшу, ұшу құрамы, азаматтық авиация ұйымдарының ұшу және қызмет көрсету экипажының мүшелері үшін - ұйымның логотипі бар немесе онсыз.

18. Азаматтық авиация ұйымдарының авиациялық персоналдары үшін белгіленген үлгідегі бөкебайлар мен мойынорамалдар (шарф, кашне) түсі ашық болмауға тиісті. Азаматтық авиация азаматтық авиация ұйымының бірінші басшысының бұйрығымен бекітілген дизайнына сәйкес түспен ғана ерекшеленеді.

19. Ұшу экипажының мүшелеріне арналған мамандықты білдіретін, белгіленген үлгідегі төс белгілер көкшіл қара түсті материалға алтын және көкшіл түсті жіппен маталық негізде бедерлі тігіледі.

20. Қызмет көрсетуші экипаж мүшелеріне арналған мамандықты білдіретін төс белгілердің негізі көкшіл қара түсті материалға алтын және көкшіл түсті жіппен бедерлі тігіледі.

21. Командалық-ұшу, ұшу-инструкторлық құрамның бас киімдеріне тағатын кокарда - маталық негізде, бедерлі тігілген авиациялық өкімет елтаңбасы - Қазақстан Республикасы азаматтық авиациясының негізгі эмблемасы (бұдан әрі - азаматтық авиацияның негізгі эмблемасы). Командалық-ұшу, ұшу-инструкторлық құрамдарына алтын түсті жіппен тігіледі. Ұшу немесе қызмет көрсетуші экипаж мүшелерінің біліктілігі жоқ мамандарына күміс түсті жіппен тігіледі.

22. Азаматтық авиация ұйымының ұшу экипажы мүшелерінің (командалық-ұшу, ұшу-инструкторлық, ұшу құрамының) бас киімдеріне тағатын кокарда азаматтық авиация эмблемасының негіздемесі бар осы ұйымның эмблемасының комбинациясын құрайды. Кокарданың негізі - азаматтық авиацияның негізгі эмблемасының дөңгеленген сыртқы ою-өрнектері, алтын түсті жіппен бедерлі тігіледі. Кокарданың өзегі – азаматтық авиацияның негізгі эмблемасынан алынған шеңберлі сыртқы өрнек алтын түстес жіппен бедерлі тігіледі.

23. Азаматтық авиацияның қызмет көрсетуші экипаж мүшелеріне (бортоператорлар мен бортсеріктер) арналған бас киімге тағатын кокарданың негізі көкшіл қара түсті материалға алтын және көкшіл түсті жіппен бедерлі тігіледі.

24. Көкшіл қара түсті галстукті материалдан тігілген классикалық дизайнды галстук-регат қажетіне қарай резеңке бекітпеде жасалуы мүмкін. Азаматтық авиация ұйымының бірінші басшысының бұйрығымен бекітілген дизайнға қарай галстуктің түсі өзгереді.

25. Әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінің мамандарына арналған қара сұр түсті жартылай жүнді матадан жасалған екі түймелі бекіткіші бар бір төсті еркек костюм. Пиджак, көкірекше және шалбардан тұрады. Түймелердің бір қатары бар блейзер, клапандары бар бүйірлік қалталар және кеуде қуысының сол жағында парақшалы қалта. Пиджактың, графиттің, қара түстің лапельдерінде не негізгі матаның тонында кестеленген Қазақ (ұлттық) ою-өрнектеріне рұқсат етіледі. Жеңдер тіке және жұмыс ілмектері бар, айырым белгілерін білдіретін күртешенің жеңдеріндегі кестеленген Қазақ (ұлттық) ою-өрнектеріне рұқсат етіледі. Үшбұрышты мойын сызығы бар көкірекше, төрт түймеде, бүйірлерінің төменгі бұйра жиектері бар. Тік шалбар классикалық кесілген, белбеуі мен сыдырмасы бар.

26. Әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінің мамандарына арналған қысқа және ұзын жеңді ерлер жейдесі түймелерге түймеленетін екі төс жапсырма қалтасымен рұқсат етіледі. Ақ түсті жейде матадан, бүктелген жағасы, орталық бүйірлік түймелері бар.

27. Әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінің мамандарына арналған қара сұр түсті жартылай жүнді матадан жасалған бір түймесі бар астары бар бір кеудеше әйелдер костюмі. Ол куртка, жилет, юбка және шалбардан тұрады. Түймелердің бір қатары бар блейзер, клапандары бар бүйірлік қалталар. Пиджактың, графиттің, қара түстің лапельдерінде не негізгі матаның тонында кестеленген Қазақ (ұлттық) ою-өрнектеріне рұқсат етіледі. Жеңдер тіке және жұмыс ілмектері бар, айырым белгілерін білдіретін күртешенің жеңдеріндегі кестеленген Қазақ (ұлттық) ою-өрнектеріне рұқсат етіледі. Үшбұрышты мойын сызығы бар көкірекше, төрт түймеде, бүйірлерінің төменгі бұйра жиектері бар. Юбка түзу, белбеуі және артқы сыдырмасы бар. Шалбар тік, белбеуі мен сыдырмасы бар төмен қарай тарылған.

28. Әуе қозғалысына қызмет көрсету қызметінің мамандарына арналған қысқа және ұзын жеңді әйелдер жейдесі екі төс үстеме қалтамен рұқсат етіледі. Ақ түсті жейде матадан, бүктелген жағасы, орталық бүйірлік түймелері бар.

29. 25, 26, 27, 28-тармақтарда көрсетілген киімдердің жиынтығы, түстері, материалдары мен дизайны азаматтық авиация ұйымының бірінші басшысының бұйрығымен өзгереді және біріктіріледі.